

Tri predbožićne sveticice

U božićni ciklus uvodi nas nekoliko svetaca i svetica koji, svaki za sebe, u kršćanskoj tradiciji imaju određenu zadaću.

Do Svete Katarine (25. 11.) moraju se završiti svi veći vanjski poslovi. Zima je pred vratima. *Sveta Kata, snig na vrata!*

U vrijeme Došašća po narodnoj tradiciji, a dijelom i po preporuci Crkve, više se nije pirovalo. *Sveta Katarina, pire zatira!*

Društvenosti, međutim, nije nedostajalo. Djevojke su zajedno prele ili vezle, čijalo se perje, razgovaralo se, šalilo i pjevalo. Malo koja kuća nije imala Katicu ili Baricu, a proslave imendana bile su prigoda da se momci približe djevojkama. S pjesmom bi "išli Katam i Baram čestitat", slažući svakoj posebne stihove i čekajući da ih pozovu u kuću i počaste.

Blagdan Svete Barbare (4. 12.) uvodi nas u razdoblje duhovne pripreme za Božić. Već su započele rane mise – zornice. Ljudi su se u skupinama otpravljali u crkvu, pješačeći po mraku čak i iz udaljenih sela, neovisno o vremenskim prilikama. Pred Božić se je valjalo ispovjedili i pričestili da se sa što manje grijeha dočeka ovaj veliki blagdan. U nekim mjestima na prvu su zornicu obvezno dolazile sve trudnice. Molile su svetu Barbaru da im pomogne prilikom poroda i sačuva ih od nesretnog slučaja.

Posebno mjesto zauzimao je blagdan Svete Lucije (13. 12.). Sijala se pšenica u posudice i brižno njegovala do Božića. Vjerovalo se: kakva pšenica, takva ljetina. Odabirala se najbolja perad za božićnu pečenku i posebno brigovala. Pomno se pratilo kakve će biti vremenske prilike od Svete Lucije do Božića jer je svaki od tih dvanaest dana predskazivao vrijeme u pojedinim mjesecima sljedeće godine. Djevojke su mogle saznati za koga će se udati ako su na dvanaest listića napisale imena mogućih ženika. Svakog dana jedan listić bacale bi u vatru, a zadnji preostali otkrivao je ime suđenog im momka.

Sveta Lucija zaštitnica je očiju i vida. Na njezin blagdan nije se tkalo, prelo, šivalo ni pralo (parilo) rublje jer se pročulo da ova svetica ima i svoju mračnu stranu: ne trpi neposluh i teško kažnjava one koji se toga ne pridržavaju. *Sveta Lucija oči iscija!*

Izvor: Božić i narodni običaji o Božiću u karlovačkom kraju : Gradski muzej Karlovac, 13. 12. 2000. - 20. 1. 2001. / <autor kataloga Jana Mihalić ; fotografije Goran Vranić... et al. Karlovac: Gradski muzej, 2000.

Kipovi svetica nalaze se na lijevom bočnom oltaru župne crkve Rođenja Blažene Djevice Marije u Svecicama